

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 20.—
za pol leta . . . » 13.—
za četrt . . . » 8.50
za en mesec . . . » 2.20
za hemólo oolozetno » 29.—
za ostalo inozemstvo » 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta . . . » 11.20
za četrt . . . » 5.80
za en mesec . . . » 1.90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

inzerati:

Enostolna pettivrsta (72 mm):
na enkrat . . . » 15 v
na dvakrat . . . » 13 v
na trikrat . . . » 10 v
na več ko trikrat . . . » 8 v

V reklamah notioah stane
enostolna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenkati sedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inzerate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

Belokranjska železnica se
prične graditi.

Vsi listi objavljajo danes sledečo
uradno brzojavko z Dunaja.

»Dela, ki se tičejo sestave podrobne
načrta »Belokranjske železnice«, se
bližajo koncu. V pozni jeseni naj-
brže se uvede obhod nameravane pro-
ge in pogajanja o razlastitvi zemljišč.
Podrobni načrt se naslanja, kakor
znano, na progo Preloge-Smuk v Črno-
melj in Metliko, za katero progo se je
odločilo železniško ministrstvo z ozi-
rom na željo večine prizadetih udele-
žencev. Kar se tiče stavbenih stroškov,
ki so že postavno ugotovljeni, se upa
izhajati s preloženim glavnicom 80
milijonov 400 tisoč kron.«

Navedena brzojavka uradnega ko-
respondenčnega urada dokazuje, da
smo imeli mi prav, ko smo z vso odloč-
nostjo zatrjevali, da se bo gradila Belo-
kranjska železnica. Preljub naše libe-
ralno časopisje je opetovano lagalo, da
se Belokranjska železnica ne bo gra-
dila. Celo načelnik liberalne stranke,
bivši nepotrjeni in razpuščeni ljubljans-
ki župan Ivan Hribar je trdil, in to še
ni dolgo, da denarja za Belokranjsko
železnico ni, češ, da se je porabil ob
aneksijski krizi za mobilizacijo proti
Srbiji. Liberalci so glede na Belokranj-
sko železnico zato tako varali javnost,
ker so hoteli ob sedanji nadomestni
državnozborni volitvi ribariti za svojo
razsulo stranko in za svojega kandi-
data Gangla proti kandidatu S. L. S.,
deželnemu odborniku profesorju Jarcu.
Liberalne spletke so se popolnoma iz-
jalovile in so zato liberalci zopet za
eno blamažo bogatejši. Potrja se zopet
stara resnica, da kadar liberalci kaj
prorokujejo, se gotovo njihovo proro-
vanje ne izpolni. Belokranjci naj si pa
to-le zapomnijo: Pisarjenje liberalnih
listov in govoričenje liberalcev, ki so
tako zagotavljali, da Belokranjske že-
leznice ne bo, je imelo namen snesti
Belokranjcem železnico. Liberalne
spletke so se izjalovile. Belokranjci naj
pa dajo liberalnim pogrebcom Belo-
kranjske železnice ob volitvah tisti od-
govor, ki ga edino zaslužijo pristaši
lažnjive liberalne stranke. Danes se
apajo klub uradni brzojavki še resni-
coljubni liberalci lagati, da je celo upa-
nje po Belokranjski železnici splavalo
po vodi. Liberalna laž je volivni mane-

ver in nič drugega. Vladna izjava, raz-
širjena po uradnem brzojavu, jasno
pove, da bodo letos že odkupovali zem-
ljišča in da se bo Belokranjec kmalu
vozil po tisti Belokranjski železnici, ki
mu je ne privošči liberalci.

Dostavljamo še, da sta deželni gla-
var dvorni svetnik pl. Šuklje in deželni
odbornik profesor Jarc začetkom sep-
tembra posredovala glede na zgradbo
Belokranjske železnice v železniškem
ministrstvu in poizvedela isto, kar po
roča današnja uradna brzojavka, pa
nista hotela izrabljati vesti niti kot
osebno reklamo, niti kot volivni mane-
ver, kakor bi to storil prav gotovo vsak
liberalni poslanec. Ob isti priliki se
jima je tudi reklo, da pogajanja o pro-
gah dalmatinskih železnic niso v prav-
nobenih zvezi z Belokranjsko železnico,
kakor je pisarilo in trdilo liberalno ča-
sopisje. Tudi so v železniškem minist-
stvu mnjenja, da bo ogrska vlada brez
dvoma gradila progo Metlika-Karlovec,
proti kateri ni bilo od ogrske vlade do-
slej nobenega ugovora. To na adresu
tistih liberalcev, ki bi še sedaj radi
spletkarili in ki jim je, kakor se bere
med vrstami, odločna vest uradnega
brzojavnega urada ravno sedaj jako
neprijetna, ker jim je izbila iz rok edino
orožje, ki so ga vihteli proti S. L. S., kar
je odložil svoj državnozborni mandat
dežel. glavar dvorni svetnik pl. Šuklje.

Najboljši odgovor dobe vsi ti brez-
vestni liberalni lažniki 18. oktobra, ko
bo s sijajno večino izvoljen kandidat
Slovenske Ljudske Stranke.

Naša mladina.

(Seja Zveze Orlov na Brezjah.)

4. septembra t. l. se je vršila na
Brezjah ob navzočnosti 200 delegatov
orlovskih odsekov iz cele Slovenije seja
odbora Zveze Orlov. Zastopanih je bilo
od 121 obstoječih odsekov 80, torej dve
tretjini. Zastopani so bili tudi akade-
miki po treh članih v kroju.

Sklepi, ki so se na Brezjah storili,
so tako važni za krščansko mladeniško
organizacijo, da jih je treba tudi v na-
šem listu saj poglavitnejše omeniti.
Natančno poročilo ima »Mladost« v
15. številki.

Koliko je odsekov?

Najprej se je konstatiralo, da ob-
stoja dozdaj 121 odsekov, in sicer:

1. Ambrus. — 2. Borovnica. — 3.
Brezje. — 4. Bohinjska Bistrica. — 5.
Breznica. — 6. Budanje. — 7. Bilje. —
8. Brezovica. — 9. Batuje-Selo. — 10.

Branica. — 11. Celje. — 12. Cerkno.
13. Cerknica. — 14. Cerovo. — 15. Cer-
klje pri Krškem. — 16. Črnomelj. —
17. Črni vrh. — 18. Črniče. — 19. D. M.
v Polju. — 20. Dobropolje. — 21. Do-
brova. — 22. Dol ob Savi. — 23. Do-
berna. — 24. Dornberg. — 25. Domžale.
— 26. Gorica. — 27. Goče. — 28. Gra-
hovo. — 29. Gomilsko. — 30. Grgar. —
31. Homec. — 32. Horjul. — 33. Hote-
deršica. — 34. Hrušica. — 35. Idrija
Zgornja. — 36. Idrija Spodnja. — 37.
Jesenice. — 38. Ig. — 39. Ježica pri
Ljubljani. — 40. Kamnik. — 41. Kamna
gorica. — 42. Košana. — 43. Komenda.
— 44. Krka. — 45. Koroška Bela. —
46. Kranj. — 47. Kronberg pri Gorici.
— 48. Kamnje pri Vipavi. — 49. Ljub-
ljana. — 50. Logatec Gorenji. — 51. Lo-
gатеc Dolenji. — 52. Loški potok. — 53.
Mengeš. — 54. Miren pri Gorici. — 55.
Maribor. — 56. Metlika. — 57. Mekinje.
— 58. Moste-Selo pri Ljubljani. — 59.
Naklo pri Kranju. — 60. Otalež. — 61.
Podgora. — 62. Preska. — 63. Pod-
brezje. — 64. Planina pri Rakeku. —
65. Petrovče pri Celju. — 66. Prvačina.
— 67. Radovljica. — 68. Rajhenburg.
— 69. Radomlje. — 70. Ribnica. — 71.
Radeče. — 72. Rakek. — 73. Rob pri Ve-
likih Laščah. — 74. Stari trg pri Ložu.
— 75. Stara Loka. — 76. Srednja vas v
Bohinju. — 77. Selce. — 78. Solkan. —
79. Sv. Ivan pri Trstu. — 80. Sv. Hele-
na ob Savi. — 81. Sv. Križ pri Kostanje-
vici. — 82. Sv. Gregor pri Vel. Laščah.
— 83. Sodražica. — 84. St. Vid n. Ljub-
ljano. — 85. St. Vid p. Vipavi. — 86. St.
Jurij p. Kranju. — 87. St. Jurij ob Ta-
boru. — 88. St. Jurij ob juž. žel. — 89.
Šmartno pod Šmarno goro. — 90.
Šmartno pri Kranju. — 91. Šmarje-
Slap. — 92. Šmartno pri Litiji. — 93.
Šmartno ob Savi. — 94. St. Peter pri
Medvedovem selu. — 95. Šenturška
gora. — 96. Sostro. — 97. St. Rupert. —
98. Šturje. — 99. St. Ferjan. — 100. St.
Andraž. — 101. Škale pri Velenju. —
102. St. Jakob ob Savi. — 103. St. Jakob
v Rožu. — 104. Škofja Loka. — 105.
Tržič. — 106. Trbovlje. — 107. Trnovo.
— 108. Ustje. — 109. Vače pri Litiji. —
110. Vrhnika. — 111. Vič. — 112. Vi-
pava. — 113. Vodice. — 114. Velike
Lašče. — 115. Velike Zablje. — 116. Za-
gradec. — 117. Zagorje. — 118. Zado-
brova pri Ljubljani. — 119. Zalog. —
120. Žiri nad Idrijo. — 121. Železniki.

Organizacija verskega življenja.

Brat V. Zabret je v svojem poro-
čilu povdarjal, kako je življenje po
verskih načelih duša orlovske organi-
zacije, kakor pravi »Zlata knjiga«:

»Da, da, toda kaj morem, kaj more
miš, ako se ponoči sreča z mačko.«
»Marsikatera najde luknjo, kamor
mačka ne more,« odgovori Julija po-
menljivo, ko ste se obrnili proti domu.

Gal je marljivo poizvedoval po
Marku pri vojakihi, ki so se vrnili iz
Judeje, vendar Mirijam ni mogla ničesar
zvedeti o njem; vedno več znamenj
je bilo, da je mrtev in še bolj gotovo
tudi Nehušta. Brla je otožna, a žalost
njena ni kazala obupanosti. Pod milim
vladanjem Vespazijanovim so imeli
kristjani nekaj časa mir. Zato je Mi-
rijam z Julijo hodila v katakombe ob
Apijski cesti in tam v onih temotnih
in brezkončnih podzemeljskih rovih je
našla pri sveti maši, pri govorih in pri
obhajilu tolažbe, ki je je bila tako zelo
potrebna. Velika apostola sv. Peter in
sv. Pavel sta sicer umrla; eden križan,
drugi ob glavo djan, zapustila sta pa
mnogo učencev in prvi izmed njih, na-
slednik Petrov, se je kmalu seznanil z
judovsko vjetnico, ki je bila obsojena v
suženjstvo.

Galu seveda ni dolgo ostalo skrito,
da je tudi njegova žena kristjana; ta
novica ga je zelo potrla. Bil je star vo-
jak, zvest svojim starim bogovom in
cesarjem. Ko sta mu Mirijam in žena
veliko lepega povedali o krščanski
veri, se je potolažil, a ko sta mu prigo-

»Podlaga vsemu Orlovemu delovanju
je katoliška vera; njena načela in za-
povedi, kakor nam jih je dal Bog in
sveta katoliška cerkev.« Nato je pred-
lagal, kako v odsekih organizirati
udelestvo verske misli, ne da bi se
posameznike sililo, temveč z modro
vzgojo in sistematičnim delom, po vseh
okrožjih po enotnem načrtu. Omenja-
mo: udeležbo pri sv. maši, pridigah in
krščanskem nauku, verske razgovore,
velikonočno izpraševanje, duhovne va-
je po okrožjih, skupno sprejemanje za-
kramentov, vzajemno delovanje z Ma-
rijinimi družbami in drugo.

Delovni program za jesen in zimo
1910/11.

Brat F. Terseglav je poročal, kak-
šen bodi delovni program orlovskih
odsekov za jesensko in zimsko sezono
1910/11. Sklenilo se je načeloma, da je
jesenska in zimska sezona, ki se en-
krat za vselej določi od 1. oktobra do
31. marca, izključno le za vzgojo in iz-
obraževanje članov namenjena in se
zato razun a) ustanavljanja novih od-
sekov in b) nastopov ob otvoritvi Do-
mov ali ob manjših prilikah v lastnem
kraju ne smejo v tej dobi vršiti nobene
večje prireditve, najmanj okrožne, pri
katerih se mobilizira več odsekov. Iz-
obraževanje članov pozimi se bo vršilo
potom a) vsakotredskih mladeniških
večerov odsekov, b) vsakomesečnih
fantovskih sestankov okrožja. Glavno
delo bo razlaganje »Mladeniške
organizacije« in »Zlate knjige«,
našega temeljnega zakonika, pre-
davanja in utrjevanje članov v nra-
vem oziru ter verskih načelih. Mlade-
niški večeri in okrožni sestanki so le
za Orle in se ne smejo mešati z dru-
gimi prireditvami ter se morajo prire-
jati tako, da ni kolizije z drugimi pri-
reditvami izobraževalnega društva ali
Marijine družbe. Sklenilo se je obenem
o tem delu voditi natančno statisti-
ko tako glede tvarine predavanja, ozi-
roma poduka, kakor glede števila ude-
ležencev in samostojno nastopajočih
fantov govornikov. Tozadavne tabele
prinaša »Mladost«.

Okrožja, brošure, »Mladost« in tečaj v
Ljubljani.

Brat I. Podlesnik poroča, da ob-
stoja 16 okrožij, ki vsa dobro in po
slovniku delujejo ter redno Zvezi poro-
čajo. Okrožja bodo imela še letos izvr-
šiti strogo revizijo odsekov. Zveza pa
bo natančno revidirala vsa okrožja.
Treba skrbeti za fante, ki odhajajo k
vojakom in ob Novem letu organizirati
agitacijo za »Mladost«. Odsekom se na-

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. —
Prevel J. M.

(Dalje.)

Nekega dne je srečala na ulici si-
lajno oblečeno sužnjo, ki so z urad-
nimi palicami in kletvijo delali pot po
zelo obljudenih ulicah. Za njimi so
prišli liktorji, za temi pa krasen voz,
ki so ga vlekli beli konji. V njem je
stal mlad človek, visoke postave, rde-
čega obraza in oblečen v kraljevsko
obleko, ki je navidezno zrl v tla, v res-
nici pa vedno motril množico s svojimi
nalimi modrimi očmi. Mirijam je ču-
ila, kako so se te oči za trenutek upre-
le vanjo. Začutila je neko grozo pred tem
človekom in prestrašena vprašala go-
po, kdo da je.

»Domicijan,« odgovori Julija, »sin
Vespazijanov in brat Titov, ki sovraži
oba in bi se rad polastil krone. Hudo-
ben človek je in boj se ga, Mirijam,
ako bi slučajno stopil preko tvoje
poti.«

Mirijam se je stresla in rekla:

la, da jo hočejo gnati kakor ovco na
trg — na prodaj!

»Ne jokaj,« reče Gal precej trdo, pa
najbrže zato, da sam premaga solze.
Kar mora biti, mora biti, in sedaj je
čas, da ti pomaga oni Bog, ki ga čistiš.
On ti gotovo pomaga, ker vidi, kako
dolgo in kako pogosto ga moliš v onih
brlogih, kamor bi se še volkovi prav
ne upali. Glej, da se po kosilu lepo na-
praviš, ker pomni, da prideš pred ce-
sarja.«

Julija in Gal sta spremila Mirijam
v cesarsko palačo. Vstopila v veliko
dvorano, kjer so razni plemiči in čast-
niki čakali, da pridejo pred cesarja.

»To je dekle z biseri,« reče častnik
tovarišu. »Previtka je, preskromno na-
stopa, lepa je, kakor njeni biseri itd.«
Tako so se razgovarjali lahkomišelnih
častniki.

Gal in Mirijam pa sta se prerila
skozi vrste čakajočih in mimo vojaških
straž, ki so Gala spoštljivo pozdrav-
ljale, do velikih vrat, kjer ju častnik
vpraša, kaj bi rada. Gal mu pove in
častnik izgine za zavesami; kmalu se
vrne in namigne, da naj vstopita. Šla
sta z njim po hodniku, okrašenem s
kipi umrlih cesarjev in cesaric in do-
spela do okrogle mramornaste sobane,
ki je bila zelo hladna in razsvetljena
od zgoraj. Tukaj so sedeli Vespazijan,

Milo je zajokala Mirijam, ko je ču-

roča, omisliti si naše brošure, predvsem: »Mladičarji na plani!«, knezoškofovo »Mladičarje« ter naši temeljni knjigi: »Mladičarjska organizacija« in »Zlata knjiga«.

Mladičarjski tečaj v Ljubljani bo od 11. do 27. novembra, občni zbor Zveze pa 27. novembra. Po deželi ne bo tečajev navduševalnega značaja kakor lani, temveč mladičarjski večeri in okrožni fantovski sestanki v zmislu poročila F. Terseglava, ker gre odslej bolj za intenzivno vzgojo in izobraževanje članov, kakor za pridobivanje novih. V slednjem oziru bo Zveza Orlov slejkoprej gledala na to, da se sprejme le najboljše fantje, da se ne nabere smeti v organizaciji.

Telovadsko delo.

Telovadsko delo je bilo letos jako intenzivno, nastopi mnogoštevilni. Odslej bi treba vaditi v prvi vrsti redovne vaje: lepo korakanje, sigurnen nastop zlasti v večjih četah in eleganca v kretnjah.

Sklenili sta se še sledeči važni resoluciji:

Ljudskošolski naraščaj se ima opustiti

Vsem okrožjem in odsekom se strogo naroča: Ljudskošolski naraščaj imajo vsi odseki ne glede na to, ali nasprotna telovadna društva to store ali ne, odslej opustiti, ker je to odredila deželna šolska oblast in se imajo Orli postaviti brezogojno pokoriti, kakor to od njih zahtevajo krščanska načela. V nadomestilo naj pa odseki posvečajo čimvečjo skrb svojim najmlajšim šolnim članom, da jih vzgoje po načelih naše organizacije. Kar se oblasti sploh tiče, naj se odseki vsikdar ravna strogo po postavnih določilih.

Nravno življenje.

Zveza Orlov naroča strogo vsem okrožjem, da na podrejene jim odseke pazijo zlasti kar se tiče npravnega življenja članov, preprečijo predvsem občevanje z nasprotniki, ki utegne izpriditi naše fante, gledajo na to, da ohrani odsek dobro ime med ljudstvom in brezobzirno zatirajo vsako pijančevanje, ponočevanje, nespodobno govorjenje in pregrešno življenje; imajo naj glede tega vse odseke natančno v evidenci, pri revizijah povdarjajo vedno te točke, Zvezo o tem po potrebi informirajo, zoper krivice pa postopajo po določilih »Mladičarjske organizacije« in »Zlate knjige«.

Slava cesarju.

Po teh referatih zaključil brat predsednik Zveze dr. Lovro Pogačnik zborovanje, se zahvali poročevalcem, želi, da se vse na brezijskem sestanku sklenjene, za nadaljni razvoj orlovske organizacije prevažne resolucije izvedejo, se zahvali brezijskemu odseku, zlasti pa bratom frančiškanom, v prvi vrsti patru Henriku Damišu, ki je po zgledu čestitih svojih sobratov po celi slovenski domovini prevnet za procvit krščanske fantovske organizacije in se naposled spominja osemdesetletnice našega presvetlega cesarja, ki je vsem svojim podanikom lep vzgled delavnosti, zmernosti in tudi trpljenja, kar je vse tudi naloga slovenskega Orla. Zato želimo našemu ljubemu vladarju, naj ga Bog še dolgo ohrani in mu kličemo:

Slava! Slava! Slava!

Vsi navzoči Orli so se temu vzkliku navdušeno pridružili, saj jim je vo-

dilno načelo: Bog, slovenska domovina in ljudstvo in pa ljubezen do naše velike in mogočne Avstrije.

Sklepi brezijskega shoda pa se bodo z vztrajnim delom gotovo izvedli tako, da bo prihodnja naša odborova seja spomladi pokazala zopet korak naprej v slovenski krščanski mladičarjski organizaciji.

„Čiste“ volitve na Hrvaškem.

Svoj čas je ban Tomašič svečano obljubil, da vlada ne bo prav nič posezala v nove volitve in se bodo iste vršile popolnoma svobodno po ljudski volji. Tedaj je pač še za gotovo upal, da se mu na lepem, tako za kulisami, v predsobi posreči zbiti skupaj večino, kakršno potrebuje na Hrvaškem mažarska vlada. No, pa danes je na Hrvaškem preveliko oči — bodisi zavistnih, bodisi bistrih in poštenih — pazno odprtih na vseh straneh, nego da bi se taka velika reč dala natihoma in nepopaženo izvesti — in od tod križi in težave bana Tomašiča s famozno »gouvernementalno stranko«. Toda »višja« (Khuenova!) zapoved je zapoved, treba jo izvesti, če ne z lepa, pa z grda. In ban Tomašič je res čisto grdo snedel dano besedo glede volitev ter spustil v volivni boj cel svoj uradni in uradniški aparat. Za kandidate je postavil najizrazitejše mameluke iz Khuenove ere in za agitacijo porablja urade in uradnike, ki pritiskajo na narod z obljubami in grožnjami. Razume se, da tudi uradna agitacija stane denar, in kakor poroča »Pokret«, je vlada v to svrhu že nakazala 38.000 kron pod naslovom: »Za potovanja v svrhu sestave novih volivnih listin«. Ta svota pa seveda ne bo zadostovala in je že določeno, da se o pravem času nakaže nova svota pod naslovom: »Za vzdrževanje miru in reda«; visokost te svote se določi iz Pešte. Od 1. t. m. imajo tudi vsi okrajni predstojniki in podžupani nalog, da vsak dan vladi brzojavno poročajo o volivnem gibanju, kar znaša na mesec približno 6000 kron. Ako bodo tedaj volitve še-le novembra, kakor mislijo nekateri, bi stale samo vladne brzojavke krog 20.000 kron. Tako vsaj računa navedeni list.

Sicer pa se iz Osjeka (»Nar. Obrana«) dela z vso paro, da se koalicijske zadnji hip pred volivnim viharjem srečno reši v varen Tomašičev pristan. Na napovedano konferenco »slavske opozicije« je povabljen tudi ban, ki tudi pride. Morda predloži tak »program«, da ga bo koalicijski tudi pri luči javnosti nekako mogoče obledeti, ne da bi ostalo preveč sramote nepokrite... E, ni še vseh dni konec!

Nemški nacionalec Riestler zopet kandidira; minulo nedeljo so mu volivci v Rumi izrazili zaupnico. Ako bo izvoljen, se priklopi Tomašičevim munkačem — to se vé.

Socialni demokrati v družbi z židovskim kapitalizmom.

Ljubljana, dne 22. septembra.

Včeraj zvečer je bil oder v areni »Narodnega Doma« primerno opremljen, kajti socialni demokrati so s svojim glavnim junakom E. Kristanom uprizorili na njem veliko komedijo. Kulise na odru so bile primerne, — v ozadju je bil naslikan vodnjak, znak

rdeče vodenosti. — Shod, ki so ga sklicali socialno-demokratski železničarji, je otvoril z ozirom na rdečo disciplino uro pozneje kot je bil napovedan, strojevodja Petrič, ki mu je tudi predsedoval. Omenjal je zadnje večje gibanje železničarjev leta 1907., ko je uprava obljubila marsikaj, kar pa ni izvedla. Zaupniki so vsled tega potom personalnih komisij skušali doseči, da železniška uprava izpolni svoje obljube, in so to tudi dosegli brez pasivne rezistence. (Klici: Ničesar niso dosegli!) Socialni demokrati se za odpad uradništva, ki je samostojno nastopilo, niso dosti brigali, ker so imeli leta 1907. žalostne skušnje z njimi, in so veselji, da so se jih iznebili. (Oho!) Zadnje pasivno rezistenco železničarske koalicije, kateri odredka Petrič tudi pravico do tega imena, imenuje nesmiselni nastop. Pasivni odbor uradnikov je bil »Mißbrauch der Amtsgewalt«, kar bo imelo za uradnike žalostne posledice! (O jej, jej!) Konec vsega bo, da bodo socialni demokrati sami proklamirali pasivni odpor proti onim uradnikom, ki so se sedaj rezistiral. — Tržaški sodrug Kopač je imenoval zadnje pasivno rezistenco korak od strani ljudi, ki so proti socialno-demokratski organizaciji. (Klici: In bomo! — Kristan: Kar protokoliraj!) Pasivni odpor je imel samo namen razbiti železničarsko organizacijo. Bilo je nasprotno! Ko so se uradniki prepirali v predsobi gen. ravnatelja Kaizla, so dobili socialni demokrati koncesije. (Klici: Ničesar niste dobili novega! Mi pa smo!) Saj vam privoščimo, ko mogoče bolj potrebujete kot mi. (Kopač ima vsega dovolj!) Pa kaj ste dobili uradniki? To kar ste imeli pred pasivno rezistenco. (Le farbijte!) Morda bodo socialno-demokratski železničarji v najkrajšem času prisiljeni izvršiti pasivni odpor proti uradnikom, proti posameznikom. (Ha, ha!) — Zel. pristav Fr. Borštner je izvajal v imenu navzočih uradnikov sledeče: Nimam namena direktno napadati gospodov socialnih demokratov. Povem samo, kar imam na srcu, kar mislimo, da je od naše strani prav. Očitalo se nam je danes, da smo bili prvi, ki smo izskočili iz skupne zveze, potem se nam je pa tudi reklo, da so socialni demokrati veseli, ker smo odšli od njih proč. Naše stalščice pa je danes tako, da vas ne potrebujemo. Kopač sam je priznal, da je »400 koalirancev premagalo 75.000 vaše organizacije«. Tiste posledice, s katerimi nam grozite, prevzamemo. Kar smo napravili, smo napravili zase. Seveda, mi smo šli rezistirat »brez vzroka«. To pa zato, ker nismo šli vprašati za dovoljenje socialnih demokratov. Leto 1907. nas je naučilo, kako je ravnanje z gospodi pod rdečo zastavo. Takrat je na mariborski konferenci pritekel Gril ter prosil: Počakajte, delavstvo še ni dobilo nobenih koncesij. In uradniki so čakali. Še več! Uradništvo je takrat zahtevalo, naj bo najmanjša začetna plača železniškega uslužbenca 1000 kron. Socialisti pa so rekli tedaj, da je 800 kron dovolj. Tu se vidi, kako skrbje rdeči voditelji za delavstvo. Tisti šibki moči, koalicijski, pa se ni treba več skrivati. O tem vse vsa javnost, in ne boste farbali. Kronic, s katerimi ste grozili, da jih bomo plačevali, bodo plačevali mogoče kateri drugi. Kaj smo dosegli? Mi smo zadovoljni. Ali je pa zadovoljno tisto ljudstvo, ki ni nič dobilo? To kar je navajal Kopač, da ste dosegli, je bilo pravomočno že pred tre-

mi leti. Vemo, za kaj se vam gre! Delavstvo je nezadovoljno, zato ga skušajo slepiti voditelji. Tomšik je rekel: »Für uns ist das keine Brotfrage, sondern Machtfrage!« (Kristan: Resnica!) Da, pa to resnico boste obžalovali bridko, in sicer vsa socialna demokracija. Danes vas ne potrebujemo. To vprašanje moči je za nas rešeno. — Višek včerajšnji komediji socialnih demokratov je napravil sodrug E. Kristan, ki je trdil, da so hoteli uradniki s svojim pasivnim odporom doseči samo strokovno in politično vodstvo socialnih demokratov. Kristan zahteva, da se uradniška manjšina ukloni večini socialnih demokratov. Če se to ne stori, potem hočejo uradniki samo gospodstvo in tiranstvo. (Klici: Nasprotno! Vi hočete!) Manjšina ima samo pravico sodelovati z večino. Vi ste kot manjšina hoteli proglasiti pasivni odpor. (Pa sami zase!) Hoteli ste slepiti z letaki tudi naše železničarje. (Borštner: Tu so podpisali na letakih in ti so za nas odločilni, ne vaše besede!) Očitati ste po časopisju socialnim demokratom izdajstvo. (Vprašajte strojevodje. — Tokan skoči nekje izpod mize: Vam bom že jaz povedal!) Očitati ste nam denunciacijo. (Kdo je hotel na »Betriebsinspektorate«?) Kam naj gre delavec iskati pravice, kot k svojim predstojnikom? (Niso iskali pravice, denuncirali so!) Kristan govori o eksekutorjih, agitira za »Rdeči Prapor«, zmerja uradnike, ker niso v socialno-demokratski organizaciji ter se jezi nad separatističnimi organizacijami. — Ali Kristan mogoče ne vé, da se slovenskemu uradništvu odjeda kruh tudi zato, ker je slovensko? V zadnjem boju se je šlo samo za skupno krušno vprašanje vseh železniških uradnikov, zato je čisto naravno, da se združijo razne nacionalne organizacije v istih težnjah. — No, Kristan je še mnogo skakal po odru in mahal. Zabave je bilo dovolj. Kaki bodo uspehi, ne vemo. Razen navzočih uradnikov je bilo na shodu samo okoli 80 železničarjev — socialnih demokratov. To je uspeh železničarske rdeče organizacije. Kolikor se spominjamo je bila na prejšnjem železničarskem shodu arena polna. In prav imajo železničarji, da ne pridejo na shode sklepati resolucij, kakor jo je predlagala včeraj socialna demokracija, da so zadovoljni z uspehi rdeče organizacije. Marsikomu so se zadnje dni odprle oči ter je spoznal, da je resnična pesem o zvezi socialne demokracije z židovskimi kapitalisti. Socialno-demokratska komedija se je končala včeraj v areni ob 11. uri ponoči, sedaj pa bodo prišle kmalu na vrsto rdeče tragedije. Literati so tukaj.

Nevaren vtihoapev v Ljubljani aretovan.

V zadnjih dveh mesecih se je, kakor smo že posamezno deloma poročali, zgodilo v mestu in okolici več predrznih tatvin. Ponočni gost je prišel v stanovanje pri odprtem oknu in ko se je prepričal, da stanovalci trdno spe, je pobral, kar mu je prišlo v roke ter zopet izginil pri oknu v temno noč. Policija, kakor tudi orožništvo, je storilo vse mogoče, da bi prišlo lopovu na sled, a zaman. Prva taka tatvina se je bila zgodila v Spodnji Šiški št. 191. Tam je tat nekemu železniškemu uradniku ponoči odnesel skozi okno žepno »Omega« uro, etui, v katerem je bil

ki sta ga poznala po njegovem strogem in mirnem obrazu in sivih laseh, njegov sin Tit, ljubljeneč človeštva, visoke postave in ne neprijaznih oči, s sarkastičnim nasmehom okoli ust, in njegov brat zlobni Domicijan. Pred to vzvišeno trojico je stal predsednik odbora za prireditve zmagoslavne sprejeme ter jim je kazal slike raznih odredkov pri sprejemu in sprejemal ukaže, kaj naj se spremeni.

Poleg njiju je bil v dvorani še zakladnik, nekaj častnikov in dva ali trije izmed najboljših Titovih prijateljev.

Vespazijan opazi Gala.

»Pozdrav, častiti Gal.« je rekel s prijaznim odkritim glasom kakor človek, ki je preživel svoje življenje v taboru, in pozdrav tvoj ženi Juliji. To je torej deklica z biseri, o kateri smo toliko čuli. No, ne morem biti sicer sodnik glede lepote, vendar rečem, da dela ta judovska vjetnica čast svojemu imenu. Tit, ali jo še spoznaš?»

»Da povem resnico, oče, skoro je več ne poznam; ko sem jo zadnjikrat videl, je bila od dima vsa okajena in skoro mrtva. Priznam, da je lepota in vredna odličnega mesta v sprejemu. Njena cena na trgu bo draga, kajti ona ovratnica iz biserov gre z njo, — za piši to, zapisnikar, — in ravno tako dobi kupec z njo pravico do njenega

precejšnega imetja v Tiru. Po posebni milosti sme podedovati to po svojem starem očetu Benoniju, ki je poginil v gorečem templju.«

»Kako more suženj podedovati lastnino?« vpraša Vespazijan.

»Ne vem,« odgovori Tit in se nasmeja. »Morebiti ti zna povedati Domicijan, ki pravi, da je študiral pravo. Toda jaz sem razsodil tako.«

»Suženj,« opomni Domicijan modro, »nima nobenih pravic in ne more imeti lastnine; toda cesar vzhoda,« to povdari porogljivo »more razsoditi, da dobi premoženje oni, ki dá največ za sužnjo. Tako jaz razumem svojega brata Tita.«

»Dá,« reče Tit mirno, dasi je močno zarudel, »to je, Domicijan, kar sem mislil reči.«

»Osvojitelj vzhoda,« odvrne Domicijan, »tvoja volja odloči. Jaz pa prosim usluge, da to deklico z biseri meni podariš. Njeno premoženje lahko ohraniš za-se.«

»Domicijan, ti veš, da ta deklica ni moja. Razsodil sem, da se dohodki iz prodaje teh vjetnikov razdele na enake dele med ranjene vojake in rimske reveže. Zato je deklica njihova last, ne moja. Jaz jih ne smem oropati.«

»Krepostni mož! Ni čuda, da ga le-gije ljubijo, ko ne more od prodaje ti-sočev vzeti niti beliča, in tudi ako bi s

tem storil uslugo svojemu bratu,« odgovori pikro Domicijan.

»Ako želiš imeti deklico,« reče Tit, ne da bi se zmenil za zasmehovanje, si jo kupi — trg je odprt vsakomur. To je moja zadnja beseda.«

Domicijan se razjezi in ves srdit reče Vespazijanu: »Tebe, veliki cesar, prosim, posreduj, da mi Tit ne odreče te male usluge, kajti jaz bi to težko mirno prenesel.«

»In jaz ne prenesem, da se ustavljaš moji razsodbi.« Prepričanje postal oster in resen.

Dolgo časa je že tlel razpor med Titom in njegovim bratom, sedaj pa je zaradi take malenkosti naenkrat izbruhnil kakor plamen na dan.

»Zapovej, oče, prosim te,« vsklikne Tit, »da moj brat preneha z napadi in žalitvami. Ukaži mu, naj neha ustavljati se moji volji in moji razsodbi v stvareh, ki spadajo pod mojo oblast. Ker se je obrnil do tebe kot cesarja, razsodi kot cesar ne samo v tej zadevi temveč tudi v vseh ostalih, kajti mnogo je med njim in menoj, kar se mora uravnati.«

Vespazijan odgovori:

»Sinova, samo dva sta, ki bodeta skupno ali pa drug za drugim podedovala vladno nad vesoljnim svetom, zato pa je zelo slabo znamenje, ako se za take malenkosti prepirata. Bodita

si dobra, prosim vaju. Ali nimata oba dva vsega dovolj? Kar se pa tiče te stvari — je moja sodba ta-le: Ta deklica je skupno z vsem plenom last Tita. Tit, ki se ponaša, da nikdar ne prekliče svoje besede, je določil, da se deklica proda in izkupilo razdeli med bolne vojake in reveže. Zato deklica ni več njegova last, da bi jo mogel dati komu, če tudi je to njegov brat. In s Titom jaz rečem, ako želiš imeti to deklico, Domicijan, naroči svojemu zastopniku, da jo na trgu kupi.«

»Da, kupim,« zagrozi Domicijan, »prisegam pa, da bo Tit prej ali slej plačal njeno ceno in sicer tako, da je ne bo vesel.« Nato se obrne s svojim tajnikom in odide iz dvorane.

»Kaj hoče s tem reči?« vpraša Vespazijan in se skrbno ozre za njim.

»On misli, da —« toda Tit se je premagal. »No, čas in osoda pokažeta svetu, kaj si s tem misli.«

»Dovolj,« pravi Vespazijan. »Ti pa deklica z biseri, ki si cesarja tako veliko veljala, dasiravno tega ne veš, si lepša nego sem mislil in dobiš odlično mesto v zmagoslavnem sprejemu. Bogue pa prosim za tvojo srečo, da bi se našel kedo, ki bi ponudil zate več nego Domicijan,« in zamahnil je s svojo roko v znamenje, da je razgovor končan.

(Dalje prih.)

poleg vožnega lista tudi bankovec za 20 K in denarnico, v kateri je bilo 15 kron denarja. Orožništvo je osumilo tatvine nekega 15letnega fanta, katerega se pa zločin ni mogel dokazati in je bila proti njemu preiskava ustavljena. Kmalu po ti tatvini se je bila zgodila v Šiški še druga ti podobna tatvina. Tukaj se je lisjak splazil pri odprtem oknu v stanovanje nekega sprevodnika in odnesel srebrno in niklasto žepno uro. Takoj pa se je oglašil v sosednji hiši ter se splazil v stanovanje nekega sodnijskega oficijanta, kjer je vzel z nočne omarice srebrno žepno uro, tobačnico, cevko za smodke in beležnik. Tedaj se je pa predrzneš od Šiške poslovil in krenil proti Ljubljani. Dne 19. avgusta je došla policiji ovadba, da se je zgodila ponoči v neki vili Pod Rožnikom enaka tatvina. Tat je tukaj prišel, kakor po navadi, skozi okno v stanovanje nekega trgovskega sotrudnika ter si nabral na stolu poleg postelje naložene obleke, a tudi po zlati uri in zlatem prstanu in denarnici, v kateri je imel 15 K denarja, mu je pozelelo srce. Ko je vse to spravil v red, se je zopet splazil iz sobe, za spomin pa je še gredoč odnesel hišnemu gospodarju pelerino in potem še-le zapustil hišo. Tudi pri sosednji hiši je bil javil svoj poset, a ni bil sprejet, bil je namreč prepoden. Par noči pozneje se je že pojavil na Dolenjski cesti. Tam se je zopet splazil skozi odprto okno v stanovanje nekega uslužbenca državne železnice ter temeljito preiskal obleko, kjer je našel srebrno žepno uro z verižico in denarnico, v kateri je bilo 10 K, nekemu drugemu sostanovalcu pa je v isti sobi izmaknil tudi srebrno žepno uro, nato pa odšel. Nekaj dni pozneje pa se je nočni tič že pojavil v Rebru. Tudi tukaj je dobil za svoj namen pripraven kraj. Opazil je, da so v neki hiši v pritličju speči brivski pomočniki zaradi vročine pustili okno odprto. Takoj je porabil priliko ter posetil tudi to. Tukaj se mu je bil trud dobro obnesel. Dobil je 136 K denarja, klobuk in moderne čevlje na zadrgo. Ker ni bilo zanj nič več pripravnega, je zopet zapustil brez slovesa stanovanje. Pozneje se je preselil na Opekarsko cesto. Ogledoval si je nekoliko okna pri hišah in kmalu je bistro oko staknilo zopet hišo, v kateri je bilo pričakovati, da trud ne bo zastoj. Nek poštni uradnik je bil pustil odprto okno, sam pa z družino legel k počitku. Brez ropota se je splazil skozi okno v sobo in naglo pregledal okoli sebe. Urno pograbi srebrno žepno uro z zlato verižico, denarnico, v kateri je bilo 20 K denarja in suknjič, ter zopet izginil skozi okno. Dne 23. avgusta pa je došla policiji zopet enaka ovadba. Tat se je bil tedaj preselil v Vodmat ter se splazil skozi okno v stanovanje nekega magistratnega sluga. Tukaj se je pa že od sile predrzno vedel, vsled česar mu je bilo tudi spodletelo. Hodil je po stanovanju, kakor domačin in nosil obleko na okno. Naposled pa še prižgal svečo pri postelji nekega strojevodje ter tudi tam vzel uro in zlato verižico in jo nesel na okno. V tem se pa strojevodja prebudi ter popraša kdo je. Kakor maček skoči tat skozi okno in falostno odnese praznih rok pete. Se pravi, ne prav praznih rok, slugi je bil vendar odnesel denarnico z 10 K. Sedaj je pa v Ljubljani že preveč in hajd zopet v Šiško. Tam je najprvo posetil stanovanje nekega železniškega uslužbenca ter odnesel 4 pare čevljev, brisačo in uro budilko. Tudi druga stanovanja je takrat hotel posetiti, a je bil povsod prepoden. Drugo noč se je pojavil v Hranilnični ulici in poskusil svojo srečo v nekem stanovanju, kjer je bil zopet prepoden. Zadnji poset je napravil v Šiški v hotelu »Vega«. Ko je šel gostilničar spat, je navihane bil naglo v stanovanju ter si uro izbral srebrno žepno uro z zlato verižico, Jagrovo srajco in žepni nož ter naglo odšel skozi kuhinjo. Tu pa je popustil tudi natakarciji svoj sled s tem, da ji je sar mimogrede izmaknil čevlje in jih tudi odnesel s seboj. Vsaka mera pa je enkrat polna in tako je bila tudi ta. Ko je zopet došla ovadba policiji, da je na enak način izginila nekemu inženirju ura, neki kuharici prstan, v nekem prenočišču pa je zmanjkalo v Florijanski ulici nekaj obleke, je policija odvojila z zasledovanjem in bilo je izlatno. Dne 19. t. m. je namreč lisjak zopet obiskal, in sicer zadnjikrat Hložernikovo vilo in ker tam v nekem stanovanju, odnosno v kuhinji ni nič pripravnega dobil, je šel v čumnatost ter si tam izbral nekaj konserv, čokolade in velik kos sirovega masla ter vse epo zložil na mizo. Tudi steklenico sladkega nektarja je vzel s police in ga hotel utakniti v žep, v katerem je imel v culici nekaj zavitega. Le-to položil na nizo, steklenico hoče pa djati v žep. V tem hipu pa se prebudi v sosednji sobi

kuharica in ko jo tat začuti, skoči na balkon, odtam pa na prosto, culico pa v svojem strahu pozabi na mizi. Culico je stranka pri ovadbi oddala policiji in ko jo je ta skrbno pregledala, je našla v nji več raznih naslovov, razglednic in še nekaj — vojaško knjižico, glasečo se na ime Ivana Slabeta, roj. leta 1884. v Ivanjem selu pri Rakeku, po poklicu ključavničarja, ki je služil pri 8. trdnjasko-topničarskem bataljonu. To je bila pa voda na policijski mlin. Ne sicer popolnoma uverjena, da je storilec res pravi Slabe, je vendar začela za njim poizvedovati in ga po predzaslišanju mnogih oseb kmalu dobila v pest, poleg tega pa tudi njegovega komplica nekega 24 letnega ključavničarja rodod iz Postojne. Niti prvi, niti drugi ni hotel o tatvinah nič vedeti. Slabe trdi, da je v Lattermanovem drevoredu na klopi zaspal, med tem mu je bila pa dotična culica ukradena. Bi bilo verjetno, toda smolo je pa imel, ker je imel na sebi ukradeno obleko, čevlje, nekaj drugih sumljivih reči in denarnico. Pravi, da je vse to nakupil v Trstu, pa kdo mu bo to verjel. Povedati niti ni hotel, kje je stanoval. Pri obeh so se našla tudi sumljiva pisma. Policija je izvedela, da je bil Slabe zaradi nepoštenosti že predkaznovan. Oba so izročili deželne mu sodišču v preiskovalni zapor.

BIELOHLAVEK UGNAL SVOBODOMISLECE IN NJIHOVE ZAVEZNIKE.

Pred dunajskim okrajnim sodiščem se je sinoči končala vlezanimiva sodna razprava, ki je trajala šest dni. Znani krščansko socialni politik Bielhovek je namreč tožil hišnega posestnika Zippererja, ker ga je obdolžil, da je svoja častna mesta izrabljala za to, da se obogati. Vse, kar misli svobodomiselno, je pričetkom razprave kričalo, kakšen koristilec da je Bielhovek. Zippererjev zagovornik, dr. Gruber, je nastopil z dokazom resnice. Prereševali so vse Bielhovekovo življenje, kaj je jedel, kaj je pil, kaj je govoril. Ampak tako, kakor so se osramotili Bielhovekovi nasprotniki, se še ni kmalu kdo osmešil. Sinoči zvečer je sodnik, višji deželno-sodni svetnik pl. Heidt proglasil rabsodbo. Zipperer je obsojen v 14-dnevni zapor, poostren z dvema postoma. Sodnik je proglasil, da se je dokaz resnice popolnoma izjalovil. Velikanski utis je napravila Bielhovekova izpoved, ko je s povzdignjenim glasom naglašal, da se ni za to boril proti liberalcem leta in leta, da bi imeli po krščanskih socialnih liberalci masne podpore. »Moje stališče je, da se smejo podpirati somišljeniki«, — je rekel Bielhovek in to stališče je edino pravo!

Dnevne novice.

+ **Izvršilni odbor S. L. S.** ima sejo v petek (jutri) dne 23. t. m. ob osmi uri zvečer v posvetovalnici »Katoliškega tiskovnega društva«.

+ **Kranjski deželni zbor** je sklican na dan 5. oktobra.

+ **Sestanek dekanjskih odborov** katol. slov. izobraževalnih društev se vrši v sredo, dne 28. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v prostorih S. K. S. Z. v Ljubljani (hotel Union). Dnevni red: 1. Tesneja organizacija izobraževalnih društev in sestava osrednjega odbora; 2. mladinska organizacija; 3. preseljevanje iz dežele v mesta in obrtne kraje; 4. delo v društvi poizmi; 5. poučni tečajji; 6. slučajnosti. — Odbor.

+ **»Pokret« in »Obzor«** dan za dnevom pisarita o »Krahu« »franko-furtimašev« (»Stranka Prava«) in njih časnikarskih podjetij. Toda kakor poroča »Hrv. Pravo« hočeta s tem le »Krah« v svoji lastni hiši skriti. »Pokret« je imel že davno 50.000 K dolga, ki dan zadnem narašča, a fuzija ni donesla zaželjene gnotne rešitve in od zgoraj se ne sme hlija nobena subvencija. V »Pokretovi« hiši je torej stiska, da vse poka. Kako je z »Obzorom« pa nam najbolj glasno pove okolnost, da se je te dni prodalo sedem meterskih stotov »Obzora« kot makulature! Ako pomislimo, da gre 73 komadov malega »Obzora« na en kilogram, potem lahko zračunimo, za koliko se uprava »Obzora« dan za dnevom ušteva pri natisu in kako mora izgledati v blagajni ob takem gospodarstvu.

+ **Na goriški gimnaziji** vlada sedaj velika zmeda. Šola bi se imela že davno vršiti v redu, a dijaki imajo še vedno počitnice. Vsled vladinega zavlačevanja in cincanja v zadevi slovenskih paralel je prišlo tako daleč, da zavod nima sedaj na razpolago ne zadostnega števila učnih moči, ne dovolj prostorov in vsled tega še nobenega urnika. V razredih, v katerih je prostora za 30 dijakov, je stlačenih sedaj do 60 fantov, ki čepe notri kot sardele v sodu.

+ **V koroškem deželnem zboru** je v včerajšnji seji poročal deželni odbor o svojem poslovanju, nakar so se vršile volitve v posamezne odseke. Izmed Slovencev je bil samo Ellersdorfer izvoljen v finančni odsek, v ostale odseke ni bil izvoljen noben Slovenec. To je pravica nemške večine.

+ **Nalivnost koroških liberalcev.** Zgodilo se je nekaj čudovitega; našla se je namreč nova metoda, po kateri se dá koroški Slovenec pred nemško po vodnijo rešiti. Iznašel pa jo je nek duhovit koroški liberalce, doma iz prelepe Rožne doline. »Slovenski Narod« jo pri naša v zadnji sobotni številki; stvar je silno preprosta in se glasi takole: »Koroški Slovenci bomo bridko občutili nastali polom na svojem narodnem telesu, če v najkrajšem času voza svoje narodne politike ne postavimo na drug tir. Edina pot, ki nam je odprta, je, da kapituliramo klerikalizmu na korist slovenskega nacionalizma. Samo če se to zgodi, če se nosilci klerikalizma med koroškimi Slovenci prostovoljno umaknejo vsaj za nekaj let, če stopijo na čelo slovenski politiki neklerikalni narodnjaki, ki bodo poznali samo slovensko trobojnico, znamo rešiti svoj narodni obstanek. Katolicizmu to ne bo na škodo, zakaj danes ima izbirati samo med slovenskim nacionalizmom, ki sicer ni klerikalen, a tudi ni protiverski, in med nemškim nacionalizmom, ki je protestantski. Če se to ne zgodi, če slovenski klerikalizem na Koroškem ne kapitulira proste volje na korist slovenskemu nacionalizmu, potem ni nobenega dvoma, da bo pod razvalinami razpadajočega klerikalizma pokopano tudi koroško slovenstvo.« — Koroški slovenski liberalci so že obupali, da bi sploh potom boja prišli do kake veljave med ljudstvom, zato kar kratko zahtevajo: »Kaj se bomo, kar kapitulirajte, klerikalni gospodje,« saj vidite, da drugače na Koroškem nikamor ne pridemo. O srečna koroška dežela, zlati časi se ti obetajo in novo solnce ti vidi. Se srečnejši pa koroški slovenski liberalci, ki imajo tako ženjalne glave v svoji sredi!

+ **Duhovske vesti na Goriškem.** G. Hektor Delfabro, član »Avguštinca« na Dunaju, je imenovan namesto g. Al. Fogarja, ki je odšel kot profesor verouka na gimnazijo, za glavnega prefekta v Malem semenišču. Obenem je isti gospod imenovan za odstojivim g. Fogarjem za suplenta dogmatike v Centralnem semenišču. — G. Anton Plesničar, župnik na Lokvah, je investiran za župnika v Kožbani. — G. Leopold Cigoj, kaplan v Dornbergu, je imenovan za župnega upravitelja na Lokvah. — G. Mihael Toroš, novomašnik, je imenovan za kaplana v Dornbergu.

+ **Narodnost — komedija.** Med starini in mladini se bije boj za prvenstvo — posebno mladini so pravi mojstri v zabavljanju in zmerjanju. Kakor stare babe ali pa majhni študenti, ki se še kroat učijo — stresajo psovke kar iz rokava in so strašno radikalni. Mi gledamo celo otročarijo iz daleka, ker nam je že davno mrena padla izpred oči in pričakujemo konca take narodnostne komedije. Dr. Oražen se sicer še zvija v svojem narodnoradikalnem glasilu, ki edino sme priobčevati inserate Nemcev, in trka na narodna prsa, toda v resnih političnih krogih pa mož — ne glede na malenkostne zmožnosti — po prodaji pivovarne v nemške roke nima več mesta. Sokoli in ožja klika mladino naj svojega starosta, oziroma voditelja nosijo na ramah in povzdigujejo v višave — v boju za narodna načela dr. Oražen v težavnih in resnih dnovih brez škode za narod nastopiti ne more in ne sme. To je naše mnenje po naši — logiki. Kričanje vse za narod — je prazno in brez vidnega uspeha! V Gaberju govori starosta Sokolov za osvoboditev mesta Celja, v Ljubljani prodaja podjetja narodnim nasprotnikom, pri davčnih oblastih se prička za slovenski razpravni jezik, nato pa vlaga vloge v edino zveličavnem nemškem jeziku. Pojte se farbat s takim — narodnim radikalizmom!

+ **Popravek.** V našem prvem članku naj se čita, da je preliminarna glavniica za gradnjo belokranjske železnice s 18.400.000 K in ne 380.400.000 K, kakor je pomotoma poročal uradni brzojav.

+ **Hrvaško »Pijevo društvo«** šteje doslej 710 članov; od teh 4 zakladnike, 4 ustanovnike, 9 dobrotnikov, 538 rednih članov itd.

+ **Odlikovani ognjegasci.** Deželni predsednik kranjski je odlikoval za 25-letno zvesto službovanje v gasilnem društvu šest višnjegorskih gasilcev. Odlikovani so gg.: Jožef Škufca, Ivan Perko, Janez Zupančič, Franc Ševšek, Jožef Kastelic, Franc M... —

+ **Prvi sneg.** Včeraj 21. t. m. popoldne so dobili v Kranjski gori prvi

sneg. Vrhovi gora so pobeljeni, sneg sega do podnožja. Nekoliko je še pre zgodaj, četudi so bolj na visokem. A upamo, da bo kmalu izginil.

— **Sumljiv slučaj kolere v Trstu?** Sinoči se je predstavil na policijskem ravnatelstvu neki človek, slabo oblečen, na katerega obrazu so se poznali znaki francoske bolezni. Rekel je, da mu je ime Jernej Wildner, da je star 23 let, knjigovez, rojen v Sv. Pavlu v Braziliji. Dostavil je, da je 17. t. m. pobegnil iz bolnišnice v Požunu, kjer se je nahajal več časa in da stanuje sedaj v ljudskem prenočišču v ulici G. Gozzi in da bi se rad vrnil v Brazilijo. Ker je policijski uradnik zapazil na človeku gotove sumljive znake, je o tem obvestil mestni fizikat. Kmalu nato se je podal na policijo namestnik mestnega fizika dr. Merlatto, ki je preiskal Wildnerja in ga je potem dal odnesti v Magdalensko bolnišnico.

— **Dirka za slovensko primorsko prvenstvo prepevaneč!** Vlada, ki se je izkazala posebno v zadnjem času zelo veliko neprijateljico slovenskih prireditelj, je blagovolila zoper prepovedati nedolžno slovensko kolesarsko dirko, ki se je imela vršiti v nedeljo 25. t. m. ob progi Kanal—Trst, torej izključno po slovenski zemlji! Vzrok je — javni red!

— **Odborova seja »Matiče Slovenke«** bo v petek dne 23. septembra 1910 ob pol 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

— **Nalivi in veter v Gorici.** Gorica, 21. septembra: Sinoči, danes ponoči in danes cel dan lije kakor iz skafa. Od časa do časa je silen piš, podoben viharju. Vode naraščajo. Vipava kmalu prestopi bregove. Grozdje gnije. Slaba se nam obeta.

— **Laški liberalci in dijaštvo.** Laški liberalci delajo na vse kriplje, da iz srednješolskega dijaštva vzgoje hude liberalce in zagrizene irendentarje. V ta namen so ustanovili takozvani »furlanski konvikt«. Ta konvikt, ki mu je laški večina v dež. zboru naklonila veliko podporo, se je letos povečal in ima že 70 dijakov. Nastanjen je v mestni hiši v ulici sv. Klare.

— **Realno gimnazijo** dobi Celovec. Naučno ministrstvo je že dalo dovoljenje za ustanovitev.

— **Pri obisku sorodnikov aretovan.** Leta 1880. rojeni in v Senožeče pristojni Blaž Mahnič, je leta 1900. pobegnil v Ameriko, da se je odtegnil vojaškemu naboru. V Ameriki se je oženil in pridobil precej premoženja. Pred nekaj dnevi je prišel domov, da obiše svoje domače, ter se pripravljaj k povratku v Ameriko. Orožništvo pa ga je aretovalo in izročilo sodišču.

— **Šolska vest.** Za provizoričnega učitelja na ljudski šoli v Cerkljah je imenovan g. Peter Jocič.

— **V Ameriki umrla Slovenka.** Umrla je v Čikagi 31. avgusta ga. Franciška Znidaršič, rojena Bregar, iz župnije Sv. Trojica pri Cerknici.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** V Ely, Minn., je umrl 22. avgusta Slovenec Franc Papež.

Ljubljanske novice.

Ij Jeruzalemski slovenski romarji so se včeraj zvečer srečno vrnili domov. Peron južnega kolodvora je bil poln občinstva, ki je romarje živahno pozdravljalo. Vsa naša društva so poslala k sprejemu odposlanstva. Romarji so se vrnili vsi zdravi in čvrsti, nič se jim ni poznalo utrujenosti. Iz ljubljanskih cerkva so doneli zvonovi romarjem v pozdrav. Romarji so se s prevzvišenim knezoškofo na čelu podali v stolnico, ki je bila polna vernikov in sijajno razsvetljena. Tu je vodja potovanja č. g. župnik Janez Kalan govoril slovo, povdarjajoč veselje romarjev, da zopet vidijo slovensko domovino, ljubezen do lepe slovenske domovine, ki je romarje le še bolj utrdilo. Mogočno je zadonela po stolnici za srečno vrnitev zahvalna pesem, katero je z romarji pelo vse občinstvo.

Ij **Osebnost vest.** Veleč. g. dr. I. E. Zore je imenovan kn. šk. konzistorijalni svetnikom. Gospod doktor, ki je bival nad eno leto v Palestini, se je sinoči vrnil s slovenskimi romarji v domovino ter nastopil službo profesorja veronauka na kn. šk. priv. gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

Ij **Liberalni mladini** kar besne, ker je deputacija katoliškega narodnega dijaštva predvčerajšnjim položila na grob dijaka Adamiča, ki je vedno kazal svoje katoliške prepričanje, venec z napisom: »Svojemu somišljeniku — katoliško narodno dijaštvo«. Derejo se prav po mladinsko, da je to »impertinentno izzivanje«, »nesramnost«, »klerikalna lumparija« in zmerjajo zato, ker so katoliško narodni dijaki počasti-

ti spomin svojega tovariša, slovensko katoliško dijaštvo z izrazi »lumpje«, »klerikalne hijene« itd. Kakor je videti, nameravajo mladini izdati leksikon psov, ki bo stal na višku empirične vede. Končno seveda taje, da bi bil Adamič klerikalec in upijajo »da sta obe žrtvi danes le slovenski«. Mi vemo dobro, da je bil nesrečni Adamič naš somišljenik, zavedamo pa se tudi, da niti Adamič niti Lunder nista bili slovenski žrtvi, ampak žrtvi vas, liberalnih mladincev, ki ste aranžirali demonstracije 18. septembra 1908 zvečer in hujskali mlade ljudi k dejanjem, ki so se tako grozno maščevala na popolnoma nedolžnih ljudeh. Hujskati mlade, nepremišljene ljudi k protipostavnim dejanjem, zakriviti par mrtvecev, potem pa izobesiti črne zastave, nositi črne kravate, hoditi v sokolskih zurkah in v šrnih frakih za pogrebom, govoriti pretresljive nagrobne govore, končno pa v mehkih kavarniških foteljih »trezno razmotrivati«, koliko bo liberalna stranka vsled razburjenja ljudstva profitirala — ta taktika liberalnih mladincev nam je dobro znana. Tako je, kakor so jo že nešteto krat uporabljali vsi demagogi ljudstva, da so mogli naglo nam povzdigniti sebe in svojo kliko. »Klerikalci« niso nikdar »onečašali« groba Lundera in Adamiča, pač pa se je »Slovenec« posrečilo razkrinkati hianavstvo gotove klike in pokazati naše mladine v vsi njihovi goloti. Rečemo samo še toliko: Blagor trploma Lundera in Adamiča, da jima ni bilo treba nositi venca tistih ljudi, ki so ju spravili v grob.

Lj. Bratje Orli! Še enkrat Vas opozarjamo na poslovnih večer bratov-vojakov, ki se vrši danes ob pol 9. uri zvečer v mali dvorani »Uniona«. Nihče naj ne izostane. Na veselo svidenje! Krepi telovadski Na zdar! — Ljubljanski Orel.

Lj. Moški zbor »Ljubljane« ima vaje vsako sredo in petek ob 8. uri zvečer. Z ozirom na bližnji koncert je nujno potrebna stroga disciplina in redno ter točno pohajanje vaj. Bodimo požrtvovalni do skrajnosti. Le tako smo prodrli in bodemo prodirali naprej. — Zborovodja.

Lj. Mladini in starini bodo razpravljali o Ribnikarjevi politični duhovitosti pred okrajnim sodiščem v soboto, 24. t. m., ob 3. uri popoldne. Mladini so danes v svojem listu napravili dr. Tavčarja za »razumnega voditelja naprednjakov«. Lepša fotografija mladinske ninavščine pač ni mogoča. To je radikalizem v hinavščini.

Lj. Ljubljanska realka v začetku šolskega leta 1910-1911. Število javnih učencev v začetku šolskega leta 1910-1911 znaša 548; med njimi je 335 Slovencev (nad 61 odstotkov). Razdelé se tako na razrede: I. a 40; I. b 39; I. c 49; II. a 34; II. b 52; III. a 38; III. b 46; IV. a 34; IV. b 26; IV. c 25; V. a 22; V. b 41; VI. a 25; VI. b 39. — V a-oddelke so vpisani Nemci, v b- in c-oddelke Slovenci. V VII. razredu je 38 učencev, med njimi 18 Slovencev.

Lj. Promenadni koncert vojaške godbe bo danes ob peti uri popoldne v »Zvezdi«.

Lj. Umrli so v Ljubljani: Marija Mrak, posestnikova hči, 1 dan. — Ivan Dolenc, delavec, 56 let.

Lj. Zlikovstvo. Včeraj ponoči je nek zlikovec razbil pred kavarno »Eggia« plinovo svetilko z napisom »Kavarna« ter napravil lastniku s tem deset kron škodo.

Lj. Izgubljene buše. Posestnik Ivan Rozman iz Sela je ujel včeraj popoldne na Poljanski cesti neko hrvaško bušo, ki je brez gospodarja tavalala okoli ter jo izročil mestnemu mesarju, da jo je dal v hlev ter o tem obvestil policijo. — Ponoči je pa na Poljanski cesti ujel hlapec Ignacij Bevc enako bušo. Tudi to so djali v hlev. Lastnik naj se zglozi za obe pri policiji.

Lj. Ubil se je sinoči na Tržaški cesti št. 22, 56 let stari samski dninar Ivan Dolenc, iz Dolenje vasi pri Polhovem gradu. Ko je lezel v pijanosti po lestvi na hlev, se je prevrnil vznak nazaj in padel na tla, kjer je obležal mrtev. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Štajerske novice.

»Potegnjeni nemški nacionalci.« »Grazer Tagblatt« se silno navdušuje za to, da naj se nemška večina v štajerskem deželnem zboru slovenski obstrukciji ne uda, češ, če bi bil štajerski deželni zbor razpuščen, bi »Slovenska

Kmečka Zveza« izgubila najmanj dva mandata za slovenske liberalce. Očividno je, da so tega medveda pripeljali v nemško nacionalni tabor ljubeznjivi slovenski liberalci, ki so tudi pri boju za pravice Slovencev v štajerskem deželnem zboru izdajalci slovenske stvari. Varajo se pa temeljito nemški nacionalci in »slovenski« liberalci. Slovensko ljudstvo bo tej družbi temeljito pokazalo, da se za nos ne da več voditi in bo zvesto poslancem »Slovenske Kmečke Zveze« vstrajalo v boju za zmago slovenske pravice!

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

Telefonska in brzojavna poročila.

SLOVENSKA OBSTRUKCIJA V ŠTAJERSKEM DEŽELNEM ZBORU.

Graec, 22. septembra. Današnja seja štajerskega deželnega zbora se je zopet na zahtevo slovenskih poslancev prekinila, ne da bi bilo prišlo do dnevnega reda. Prihodnja seja bo sklicana pismenim putem. Slovenski poslanci so dosegli, da se bodo takoj vršila pogajanja z zastopniki raznih klubov. Slovenski poslanci stavijo pri teh pogajanjih svoje zahteve na šolskem in gospodarskem polju. Nemci so bili danes silno poparjeni, ker so videli, da slovenski poslanci odločno vstrajajo na svojih zahtevah. Slovenski poslanci so velespretno postopali, da so preprečili vsako razpravo še pred dnevnim redom. Kakor je soditi po položaju, štajerski deželni zbor sploh več ne bo sklican.

DEŽELNI ZBORI.

Dunaj, 22. septembra. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje cesarski patent, ki sklicuje deželne zbore: kranjskega, goriškega in istrskega na dan 5. oktobra, moravskega 28. septembra, češkega 30. septembra, dalmatinskega 3. oktobra, tirolskega 14. oktobra.

DELEGACIJE.

Dunaj, 22. septembra. Danes se je vršila skupna ministrska konferenca pod predsedstvom Aerenthalovim, ki je določila vse potrebno za delegacije in proračun za leto 1910. Seja je bila le formalna, ker so ministri točkam proračuna že prej pritrdili. Delegacije bodo sklicane na dan 12. oktobra na Dunaj.

OVACIJE BIELOHLAWEKU.

Dunaj, 22. septembra. Ko je prišel Bielowlawek danes v deželni zbor, so mu krščansko-socialni poslanci priredili pristrčno ovacijo in mu klicali: »Bravo!« Prijatelji so mu čestitali na izidu procesa.

KOLERA.

Budimpešta, 22. septembra. Uradno se razglša, da je Mohač središče kolere. Francoska vlada je prepovedala uvoz sadja in druge zelenjave iz Ogrske.

Peterburg, 22. septembra. V zadnjih 24. urah je bilo 45 novih slučajev kolere, od teh 11 smrtnih. Na kolero je bolnih 569 oseb.

SPOR MED SOCIALNIMI DEMOKRATI V NEMČIJI.

Magdeburg, 22. septembra. Shod nemških socialnih demokratov v Magdeburgu je danes sprejel Beblovo resolucijo, ki potrja dosedanje strankine sklepe in odvrta možnost, da bi socialni demokratje glasovali za kak državni ali deželni proračun z 266 proti 106 glasovom. Shod je nato sprejel resolucijo, ki izreka badenskim sodrugom, ki so glasovali za proračun, grajo z 301 proti 71 glasovom! Haase iz Königsberga je nato predlagal, naj se oni sodrugi, ki bodo delali proti današnjim sklepom, izključijo iz stranke na podlagi organizatoričnega statuta. Predsednik ni hotel dati te resolucije na glasovanje, večina je pa to hrupno zahtevala. Bebel je v silnem razburjenju zapustil dvorano. Sodrugi iz južne Nemčije so burno protestirali proti razpravi o Haasovi resoluciji in končno s protesti zapustili dvorano. Resolucija Haasova je bila nato sprejeta ob nenavzočnosti sodrugov iz južne Nemčije z 228 proti 64 glasovom.

STAVKA GOSTILNIČARJEV.

Černovice, 22. septembra. Vsled šikan obrtne oblasti, so vsi tukajšnji gostilničarji sklenili, da v znamenje protesta vsi zapro svoje gostilne.

RAZOROŽEVANJE V MAKEDONIJI.

Solun, 22. septembra. Pri hišnih preiskavah v Monastiru, Perlepe, Florini, Kičeru, so doslej zaplenili 2000 pušk, 1500 samokresov, mnogo nabojev in bomb. Štirje bataljoni so se odpeljali v Vedo in Karaferijo, da izvedejo razoroženje.

ZAROTA PROTI JAPONSKEMU CESARJU.

New York, 22. septembra. Tu so odkrili zaroto, ki je imela namen, pahniti s prestola sedanjega japonskega cesarja. Krivci so aretirani.

ŠTRAJK V BILBAO.

Bilbao, 22. septembra. Stavka rudarjev je tu prenehala vsled sporazuma, ki se je izvršil posredovanjem generalnega kapitanata.

TOVARNA BOMB.

Lisbona, 22. septembra. Tu je aretiranih 50 oseb, med njimi mnogo žensk in otrok. Zaplenjen je material za napravljane peklenjskih strojev in bomb. Neki aretirani mehanik je izjavil, da je zaplenjeni eksplozivni material bil namenjen za politične atentate.

NEMŠKI CESAR VILJEM NA DUNAJU.

Nemški cesar Viljem, ki se je sedaj mudil na Dunaju, je včeraj obiskal dunajsko mestno hišo, kjer se je v dolgem govoru zahvaljeval županu dr. Neumayerju za sklep občinskega sveta, da se imenuje »Parkring« po njem. Omenil je tudi, da so mu všeč — lepe Dunajčanke, k čemur so dunajski obč. svetniki gromovito »hajljali«. Cesar Viljem je dejal, da je zveza med nemško in avstrijsko državo v dobrobit vsega sveta, prešlo v prepričanje in življenje »obeh narodov«, kot nekaj imponderabile. (Heil! Heil! Viljem pozna v Avstriji samo en narod!) Cesar Viljem je pri ogledovanju dunajskega rotovža, izpil tudi kozarec vina iz znamenite rotovške kleti, kar je dalo celi prireditvi poseben sijaj, zlasti še, ker je cesar Viljem vino pohvalil.

2750 kilogr. samo tehta

2

1/2 Standard Folding

pisalni stroj iz aluminija. Pripraven za potovanje, kakor tudi pisarno. Vse moderne vrline! Trpežna konstrukcija! Zahtevajte cenik in razkazovanje stroja od

zastopstva Standard Folding
Ljubljana, Turjaški trg 4, II. n.

Lestenec namizna svetilka, viseča svetilka, citre, umivalnik z marmornato ploščo, dva stola, večji potni kovčeg se proda v Knaflovi ulici 10. III. nadstr. 8. Ogleda se lahko od 8. do 3. ure popoldne.

IMPORTEUR Lorendeau, 242 cours d'Espagne v Bordeauxu (Francija) išče zastopnika za bourbon-vanille, textile, esence. 2747 2

Enonadstropna hiša

majhna se proda iz proste roke v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka. 2623 12

5 lepih travnikov

ima na prodaj Jožef Plankar. Poizve se na Dolenjski cesti v gostilni pri Plankarju. 2728

Zagrebski

Franck

prporočujemo kot priznana kot tovarniško znamka najboljši pridelek za kavo!

Zahvala

Za vse dokaze sočutja o priliki smrti mojega soproga oziroma očeta i. t. d., gospoda

Franjo Kranjec-a

šolskega vodja v pokoju

izrekam najtoplejšo zahvalo, predvsem prečastiti duhovščini, visokorodnemu deželnemu poslancu g. Jerneju Ravnikarju za nagrobni govor, vsem gg. učiteljem in gg. učiteljicam in gg. pevcem. Najsrčnejša hvala vsem preč. šol. sestram ter sl. bratskemu društvu »Orel« vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za spremstvo k večnemu počitku toli draga pokojnega.

V Trnovem, 21. sept. 1910.

Antonija Kranjec

žalujoča vdova.

Ludovik, Kazimir, Ferdinand
žalujoči sinovi.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Ces opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
21	9. zveč.	736.4	5.7	sr. szah.	dež	
22	7. zjutr.	35.6	7.3	sr. svzh.	oblačno	85.3
	2. pop.	35.1	11.4	sr. jivzh.		

Srednja včerašnja temp. 10.3°, norm. 14.1°. Včeraj proti poldne močna nevihta z nalivom.

Prodaja.

Kmetijska podružnica v Begunjah (Gorenj.)

bo prodajala v nedeljo 2. oktobra ob 3. uri popoldne dražbenim putem na licu mesta svoje

poslopje z vodno napravo

2745 3 prikladno za kako obrt.

Javna dražba.

Dne 3. oktobra in naslednje dni se bo prodajalo na javni dražbi na Kamnem-potoku pri Veliki loki

posestvo

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, mlina ter 120 oralov gozda, njiv in travnikov. Vsa pojasnila daje lastnik Ludvik Klemenčič, Velika loka (Dolenjsko). 2744

Proda se na najlepšem in prometnem prostoru na Bizelskem ob dveh cestah

hiša

z gospodarskim poslopjem in zraven okoli pet oralov zemljišča. V tej hiši je dobro upeljana gostilna in mesarija, kakor tudi za trgovino z vso upravo urejeni prostori. V gospodarskem poslopiju se nahajajo kleti, ledenica in hlevi ter zraven tudi kegljišče. — Natančnejša pojasnila daje lastnik Josip Uršič, trgovec v Brežicah. 2754 4

Sprejme se

2752 3

izurjena blagajničarka

za manufakturno trgovino.
R. Miklauc, Ljubljana.

? I ?
IKO
? O ?

== Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena ==

se dobi samo pri

H. SUTYNER, Ljubljana, Mestni trg

Lastna tovarna ur v Svici.

2018

Tovarniška varstvena znamka „IKO“.

? I ?
IKO
? O ?

Die Jugend großer Männer, Sonntagslesungen für Junglinge. Sestavljen dr. Konst. Holl. 12^o (VIII. i. 372) 2 K 64 vin., vez. 3 K 36 vin.

Ako opravičeno pravimo, da slabi primeri ugonablajo dobre npravi, tedaj ne smemo pozabiti tudi nasprotno resnice, da velik vzgled vzbuja posnemanje. Imenovana knjiga nam opisuje mladost slavnih, velikih mož, ki so se povzpeli kvišku deloma po cvetni poti čiste nedolžnosti ali pa po trnjevem potu greha in zmot ter ponižne pokore. Njihovo trpljenje, njihovi boji in dela zamorejo tudi še dandanes dati mladini poguma v njenem delovanju, svariti jo pred zmotami, dvigniti jo, ako je padla ter jo napolniti z navdušenjem za lepe ideale. Potuerunt hi, cur non ego? Dobiva se vedno v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Kot izvrsten svetovalec, kako da je treba namreč prehraniti najvarčnejše družino, se sme smatrati novi zvezek Grethlein's praktische Hausbibliothek: **Wie kann man Fleisch ersparen?** 226 preizkušenih navodil k tečnim in okusnim opoldanskim jedilom brez mesa. Spisala Wanda Moser-Friedrich. — Knjižica, ki je ob sedanjih draginjah za vsako gospodinjstvo prekoristna, stane 1 K 20 vin. in se dobiva vedno v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Jakoba Aleševca Izbrani spisi. Priredil Jožef Volc. III. zvezek: Kako sem se jaz likal. 3. del. »Ljudske knjižnice 11. zvezek. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena broš. knjigi 1 K 20 v, vez. 2 K. — S tem zvezkom se konča Aleševca povest slovenskega trpinca, posejana s pristnimi biseri nepokvarjenega ljudskega humora, in s spomini na one blažene neskrbne dni študentskega življenja, ki ostanejo vsakemu nepozabni. Povest bo nudila vsakemu obilico najpristnejše zabave in edini Alešovec je znal podati pravo sliko slovenskega dijaka, kakoršen je v resnici. Povesti »Kako sem se likal« je pridejan dodatek, ki nam opisuje nadaljno Alešovo življenje in delovanje, dokler ni odločil pero in je med betežniki ljubljanske hiralnice kazal sam na sebi, kako se končava in skonča »Povest slovenskega trpinca«. Alešovec je mož, ki je bil svoj čas poznan križem sveta slovenskih dežel in ljud-

ski pisatelj. Kakoršnega se danes pogrešamo. Njegov smešno zbadljivi list »Brenclj« v lažnjivi obleki je izhajal 17 let in je neutrudljivo bičal in zbadal posebno ljubljanske politike, v prvi vrsti nemškutarje, saj je bilo takrat nemškutarstvo v najlepšem cvetu. »Brenclj« si je srdito privoščil vsakega, ki se mu je zameril ali se v narodnem oziru pregrešil. Slednjič se je Alešovec samega prijel ime »Brenclj«, ker je bil na naslovni strani lista naslikan leteč Brenclj z Alešovčevim obrazom. — Ljudska knjižnica bo nadaljevala z Alešovčevimi spisi in bodo izšle kot 14. in 15. zvezek »Ljubljanske slike«, pozneje najboljši spisi iz »Brencljina«, dalje »Ričet iz Zabajka« in pa Alešovečeve povesti resno-praktične vsebine, n. pr. »Petelinov Janez«, »Ne v Ameriko« in »Iz sodniškega življenja«. Alešovečevi spisi so izborno čtivo; ko se ž njim seznanjamo naše ljudstvo, jih ne bo mogla pogrešati nobena knjižnica.

Vollvna dolžnost.

Pri dopolnilni državnozborski volitvi v sodnih okrajih Novo mesto, Črnomelj in Metlika stopi prvič v veljavo novi zakon, po katerem se je uvedla na Kranjskem volivna

Kurzi efektov in menjic.

dne 21. septembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9340
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9340
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	97.9705
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	1610
Avstrijska zlata renta	9340
Avstrijska krona renta 4%	8340
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	11190
Ogrska zlata renta 4%	9180
Ogrska krona renta 4%	8110
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	1842
Delnice avstrijsko-ogrske banke	66350
Kreditne delnice	24012 1/2
London vista	11747 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	2350
20 mark	1907
20 frankov	9460
Italijanski bankovci	254 1/2
Rubli	

dolžnost. Vsak volivec bode moral iti voliti, in če zapade denarni kazni. Le, če je zadržan iz važnih vzrokov, ga sme oprostiti okrajno glavarstvo. Vse tozadevne postavne določbe bodo natisnjene na poverilnicah, ki jih sprejmejo volivci. Volivci naj te določbe natančno preberijo in naj se natančno ravnajo po njih, da ne bo nepotrebnih denarnih kazni. Voliti poslanca je najdragocenejša pravica državljana — ravno zato pa tudi vestna dolžnost, ki jo izvršuje volivec napram celemu ljudstvu, tedaj tudi v svoj lastni in svoje rodbine blagor. Od dobrih ali slabih postav je odvisen ljudski blagor ali ljudski propad. Postave se pa delajo v državnem in deželnem zboru. Zato je dolžnost slehernega volivca, da vpliva s svojim glasom na zakonodajstvo. In zato je nova postava dobra, ki določa, da plača denarno kazen tisti, ki zanemari brez

tehičnega vzroka to svojo sveto dolžnost.

HLAPEC

pošten in priden, samec ali oženjen se sprejme takoj pri Josip Fuso v Kranju. Plača 2729 po dogovoru. 4

Eno cerkev ali oltarno sliko brezplačno le za povrnitev režijskih stroškov poslika v letu 1911 na Slovenskem umetnik, čegar delo je pohvalno priznala c. kr. osrednja komisija na Dunaju, dalje kralj. bavarsko ministrstvo, preč. knezoškofijske instance etc. Podrobna pojasnila daje uredništvo: **Rozhledy v umění církevním** ali akademični umetnik: **Jos. Hübsch, Praga-Vinohrady, Krameriova ul. 10.** 2709



A-KUNC
VELIKA
IZBERA
OBLEK

LJUBLJANA:
DVORNI TRG 3

Vsakovrstne obleke, površniki, suknje, deška oblačila.

Lastni izdelki!

Velikanska zaloga blaga za izdelovanje oblek po meri.

Strogo solidne, stalne cene.

Telefon šte. 291. 2514

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraquistischer Mittelschulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3.—. Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del; vez. K 1'80. Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 slikami vez. K 2'20. Tomišek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3.—. Tomišek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50. Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40. Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80. Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80. Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred srednjih šol; vez. K 1.—. Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred srednjih šol; } Cena se naznani pozneje. Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred srednjih šol; } * Bl. Matek-Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30. Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne projekcije**; 29 slik. K —'60. Bl. Matek, **Geometrija** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred; vez. K 3.—. * Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20. Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80. * **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Matekove matematične knjige za srednje in višje gimnazijske razrede I. del naj si letos nabavijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena K —'60 in dodatek k geometriji, cena K —'90.**

Matek-Zupančič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30. Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za višje razrede realk; vez. K 5'30. Juvancič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za srednje in njim sorodne šole. I. del. vez. K 2'50. Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespondenčno pismo; broš. K 3.—. Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno pismo; broš. K 2'40. Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred realk in za sorodne šole; cena se naznani pozneje. Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90. Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti Katilini; broš. K —'60. Jeršinovic Anton, **Livijev komentar**; broš. K —'60. Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Ilijade; broš. K —'80. Jerovšek Fran., **Besede in rekla**, namenjene učencem, ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodotovih zgodovin. raziskavanj. Cena se naznani pozneje. Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove Eneide in k izbranim pesmim iz »Georgica« in »Bucolica«. Cena se naznani pozneje. Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega slovstva**. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2'—, vez. K 2'50. Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K —'80. Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20. Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20. Foerster Anton, **Cantica sacra**. I. del. Cerkvena pesmarica za moški ali ženski zbor (četverglas.). K 2'40. Ta pesmarica je za vse one učne zavode, kjer se vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Sociologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80. Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5'—. Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4'—, vez. K 5'40. **Leposlovna knjižnica:** I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman. K 2'—, vez. K 3'—. II. zvezek: Ivan Turgenev Sergejevič, **Stepni kralj Lear**. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob Volgi**. K 1'20, vez. K 2'20. III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Straža**. Povest. K 2'40, vez. 3'40. IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. **Ponižani in razžaljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3'—, vez. K 4'20. V. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Kobzar**. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60. VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**. Roman. K 1'90, vez. K 3'—. VII. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Hajdamaki**. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor Kobzar. VIII. zvezek: A. Sheehan. — Franregar. **Dolina krvi**. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80. Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih. K 1'40, vezano K 2'40. Anton Medved, **Za pravdo in srce**. Tragedija v petih dejanjih. Vez. K 3'50. **Ljubljana, Kazipot** s pridejanim načrtom K 1'20. **Načrt Ljubljane**, dvobarvni tisk K —'30. Isti v petih barvah K —'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.

Hiša v Šmartnem pri Litiji
 se daje takoj v najem ali v stanovanje s hrano par korakov poleg župne cerkve. — Več se izve pri Alojziju Kramaršiču, kaplanu, Št. Janž na Dravskem polju, Štajersko. 2685

Za jesensko in z'msko sezijo
 prispelo nad 25.000 kom. svežega blaga, in to:
 nad 5000 kom. oblek za gospode od K 8— naprej.
 " 2000 " oblek za dečke od K 6— naprej.
 " 2000 " oblek za otroke od K 4— naprej.
 " 1000 " posameznih hlač za gospode od K 4— naprej.
 " 5000 " pelerin iz velblodne dlake od K 6— naprej.
 " 1500 " površnikov, raglanov in zimskih sukenj.
 " 500 " posameznih modnih telovnikov od K 3— naprej.
 " 18000 " konfekcije za dame in deklice, kakor paletot, raglan, mantile, kostumi, pelerine, krila in pluze.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.
 2688 Priznane nizke cene.

Za trgovino z mešanim blagom se išče blagajničarka.
 Prosilke izurjene prodajalke imajo prednost. Čas vstopa prve dni prihodnjega meseca. Naslov naznani iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“. 2662

Učenec
 se sprejme za *podobarsko in pozlatarsko obrt.* Drag. Hrovat, Stob, Domžale. 2718

Pes ptičar
 kratkodlak, prav velik, zgoraj rujav, spodaj rujavo-bel, tigrast, se je izgubil dne 18. t. m. ali pa bil odpeljan. - Prijazne podatke o njem sprejema **Strzelba, Ljubljana, Resljeva cesta 9.** Najditelju se zajamči prav dobra nagrada. 2737 2

Ešvegersko sivo in rdečo
Milo
 Marzeljsko Angeljnovu
 Priporoča tovarna **Pavel Seemann**
Ljubljana
 1661

Čebelno-voščene in stearinske
Sveče

Gospica Toskanka (iz Florence) se priporoča za pouk v **italijanščini**
 otrokom in odraslim; pogoji ugodni, izboren pouk. **Vsak torek in četrtek** zvečer od 8.—9. ure pouk za **trgovske uslužbence** po zmernih cenah. Pouk se prične 1. oktobra. Dalmatinova ulica 7, I. nadstropje. 2689 3

10 K na dan!
 Lahek zaslužek za vsakogar bodisi v mestu ali na deželi, tudi v najmanjših krajih. Pošljite svoj naslov na dopisnici **Jak. König, Dunaj VII/3 Postamt 63.** 2735 10

Vsak lahko dobi
 tako iz mesta, kakor z dežele **zlatnino**
 kot zlate in srebrne žepne ure in verižice, prstane, uhane itd.
na obroke
 pri zlatarju **J. Vecchiet**
 v Ljubljani, naspr. glavne pošte.
 Cene zmerno. Postrežba točna. 2714

Vino po ceni.
 Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in postaja **Roč v Istri**, črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po **38 vinarjev** liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Prihranite vsak dan
 4.80 do 24 kron, ako za-
 vživite **železnato vino s**
kino lekarja Piccoli-ja v
Ljubljani z dnevnim iz-
 datkom **18 vinarjev**, mesto
 kina železnatega vina, ki
 ne vsebuje več železa, kot
 navadno vino in kojega bi
 morali izpiti eden do pet
 litrov na dan, da bi do-
 vedli organizmu potrebno
 množino železa, kar bi pa
 bilo radi alkohola le **škod-**
ljivo. Polilitrska steklenica
 Piccolijevega železnatega
 vina 2 kroni. - Naročila
 proti povzetju. 3281

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
 priporoča po znano nizkih cenah
obleke za šolsko mladino
 najmodernejše površnike in pelerine za go-
 spode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija
 za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Lepa dvonadstropna hiša
 v Skofji Loki št. 36 na glavnem trgu se
 takoj proda. Pripravna za vsakega obrt-
 nika. Pismene ponudbe pod „zanesljivost“
 na upravnistvo „Slovenca“ 2671

Grand Hotel Union v Ljubljani

2732

priporoča vsak dan sveže

Dvojno marčno pivo

Monakovsko pivo (Löwenbräu)

Plzenjski prazdroj

Izborna kuhinja

Originalna vinska klet